

**Előfizetési árak:**

Égész évre 10.— frt  
Félévre 5.— „  
Negyedévre 2.50 „  
Egy hóra 1.— „  
Egyes szám 4 kr

Megjelenik minden-  
nap, vasárnap kivé-  
telével.

# DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE



**Szerkesztőség és**

**kiadóhivatal:**

Főpiacz, a város  
házzal szemben.

**Hirdetések:**

Egy hasábos petit  
soronként 5 kr-ával  
számítatnak.

## A detektiv sajtó.

Debreczen, márczius 22.

Nagy felháborodást keltett a sajtóban annak a híre, hogy a törvényhozás elé terjesztendő bünvádi eljárás javaslatában a magánbecsület megsértése az esküdt-székek ítélkezése alól állítólag kivonatnék és a bíróságok hatáskörébe utaltatnék. Az ellenkezőt az érdekelt oldalról meg is indították s napról-napra hasábos cikkeket hoznak a lapok a sajtószabadságnak ezen tervbevett megrendszabályozásáról.

Ha céltudatos, egységes szellem éltetné a magyar sajtót, akkor legalább is most, a mind szélesebb körökben terjedő ellenhatással szemben beigazolni igyekeznék magatartásával, hogy ismeri és komolyan veszi hivatását. E helyett azonban azt kell tapasztalnunk, hogy egy része maniakus kitarással és rendszerességgel támadja a parlamentet s egyes tagjaiban az egész társadalmat, és abba helyezi fő törekvését, hogy egyes konkrét esetek előkerítése- és felfújásával kavargja a társadalmi békét, ami ismét nem vezethet egyébre, mint a sajtó elleni általános elkeseredésre.

Igen is, megengedjük, hogy a sajtónak feladata oly visszaéléseket, melyeknek más uton nem remélhető az orvoslása, a közvé-

lemény ítélőszéke elé idézni; de minden olyan ügyet, mely még illetékes foruma előtt meg se fordult, vagy ott elintézés alatt áll, idő előtt és illetéktelenül a nagy közönség elé hurezolni és statarialiter a szerkesztőségi bíróból fellelte ítélkezni: nagy visszaélés azon diszkreczió nélküli hatalommal mely a liberális törvények által a sajtónak adatott.

De még ha eddig volna! Ujabbán már nemesak illetéktelenül ítélkeznek és büntet a sajtó, hanem egyes orgánumai a perzekválás, nyomozás diestelen szerepkörében dolgoznak, és detektiv szolgálatot teljesítenek akár egyes párt-frakciók, akár saját lapvállalatuk érdekében, melyet csak a botrányhajhászattal, a szenzációval tarthatnak fenn és fejleszthetnek.

Hogy nem a pártszempontok mondatják velünk a fentebbieket, azt azzal igazoljuk, hogy a legujabb botrány, mely e soroknak aktualitást ad, éppen a szélbali parlamenti pártot érinti és a jezsuita sajtó képviselőjének, a „Hazánk“-nak hasábjairól pattant ki. Mily csunya lánczolata az erkölcsi vádaskodások- és dulakodásoknak! A *szabadelvü* Morzsányit támadja a parlamentben nem is a becsület, hanem csupán a korrektség nevében a *kossuthista* Pichler, erre Pichler sikkasztással

lesz gyanusítva egy elsikkasztott magánlevél alapján annak illetéktelen közzététele által egy *nemzeti-néppárti* ujságban, mire a *klerikális Ugronista* Pázmándy támadja Kossuthot és erkölcsileg kiakarja végezni azon az alapon, mert a megbízhatlan pénzkezelő Pichlert a politikai pályára utasította. És a szennyes harc a sajtóban folyik, itt közlik a fiókból ellopott magánleveleket. Mit ér, hogy egy-két-három hirlap szerkesztője elutasítja közzétételét, egy negyedik már segédül szegődik az erkölcsi orgyilkosság művéhez, és pribék szolgálatának gyűlöletessége érinti azért az egész sajtót.

Az alantasságig sülyedt és kicsinyességig törpült parlamenti ellenzék, mely igazság helyett képmutatás,- ármány- és rágalommal, hév és igaz szenvedélyesség helyett undorlatos pozírozás- vagy otrombasággal, alapos tudás helyett közkeletű, népámitó frázisokkal hurezol, e szennyes harcmodorának nivójára sülyesztette egész sajtóját, és a kik adják és kapják a sebeket: gyűlöletessé tesz és maguk meggyűlölik a mediumot, a sajtót, melyet eszközeikké alacsonyítva meggyaláztak.

És nem is kell hinni, hogy e sajtónak éppen a kormány és szabadelvü-párt körében volnának az ellenessei, ellenkezőleg éppen az oppozíció sorai között lappanga-

## TÁRCSA.

### Mogyorósi uram.

Irta: Vántsa György.

(Folyt. és vége.)

Megjön, majd reggel, minden bizony-  
nyal, mondogatták barátai.

De ok nélkül várták.

Hogy Mogyorósi uram nem mehetett  
el a vadászatra, meg volt annak a maga  
„hübneré.”

Anyósával, a ki már közelebb volt  
a 70-hez, mint a 60-hoz, összekülön-  
bözött, minek az lett a következménye, hogy  
Mogyorósi uram arcán „folytonossági hi-  
ányok” támadtak, miknek keletkezését  
minden orvosi tudomány nélkül vissza le-  
hetett vinni az éles körmökre.

Természetes, hogy oly foltos arc-  
czal nem jelenhetett meg a diszes társa-  
ságban.

Alig egy hét múlva találkozott  
egyik ismerősével, a ki nagy részvét-  
tel tudakozódott arcának különös állapota  
felől.

A felelet elől nem térhetvén ki, egy  
oly kaeszkaringós vadászati történetet fun-  
dált ki, a mit csak álmodott ha megtör-

ténhetett. Ugyan is azt mondotta, hogy  
a község tehén-pásztorja hírül hozta, hogy  
a *Bodoki* havas közelében egy mély völgy-  
ben a medve egy tehent „megesufolt”.  
Nem adtam — úgy mond — senkinek  
hírt, kaptam a puskám s elmentem a  
mondott helyre. Hát a maczkó ott lako-  
mározik, én sem „*konfundálok*” sokáig  
magamat, oda „*döndöríték*”. Lövéssem,  
mint mindig, úgy most is — te tudod —  
biztos volt. Ugy oda „*trafáltam*”, hogy  
azonnal fölbukott. Örömem első pillana-  
tában annyira megfeledkeztem — mint-  
egy „*ficzkó*” vadász — az ovatosságról,  
hogy oda mentem. Alig hajlok le, hogy  
lövésemet megnézzem, a „*bestia*” hirtel-  
len megmozdul és úgy teremtett képen,  
hogy „*mánupropriáját*” — láthatod —  
most is viselem.

A míg e körmönfont históriát elő-  
adta, beleizzadt Mogyorósi uram.

De a „*fekele tyúk*”, kikaparta csak-  
hamar a dolog valódi titkát.

Lett haddelhadd. Bár hol jelent meg  
Mogyorósi uram, mindenütt mosolygó  
arczok fogadták.

Nem állhatta tovább. Egy alkalom-  
mal megkérdezte: ugyan miért „*fintorgat-  
játok*” oly „*pisolyogva*” az orrotokat, ha  
engem láttok?

Csak a medve jut eszünkbe édes

bátyánk — mondák hahotába törve, a  
melyik oly furesán összekarmolta — az  
pedig az anyósa volt — azt beszéli a  
„*fáma*”.

Mogyorósi uram, e titkának leleple-  
zése után számüzte magát a társaságból,  
nem tudta elviselni, hogy ő rajta neves-  
senek.

Történt azonban vele még furesább  
história is.

Daczó Gergely urfi, a székely nemes  
családok egyik kiváló tagja és Mogyorósi  
uram személyes barátja meghalt.

Ézen szomorú esemény kihozta odujá-  
ból a vén medvét, igaz ugyan, hogy  
vesztére.

A temetésre megjelent és kikísérte  
az egykori bajtársát a családi sirboltig.  
Ezelőtt 50 évvel nagy divatban volt a  
székely földön a „*tor*” melyen nagy  
eszem-iszom volt.

Mogyorósi uram is egy kissé koráb-  
ban jelent meg a torra a mint kellett  
volna és a gazdagon megterített asztal  
középe táján helyet is foglalt.

Az érkező vendégeket a tort rendező  
személy, mind Mogyorósi uram elébe ül-  
tette s midőn már az előtte levő helyek  
mind be voltak töltve, az ujonnan jöt-  
teket úgy helyezte el a rendező, hogy Mo-  
gyorósi uramnak egygyel mindig lennebb

nek legaldázabb ellenségei, hogy másra ne mutassunk, ott van a többi közt *Polonyi*, a kit annak idején épen ezen indulata miatt a napi sajtó pártkülömbőség nélkül bojkottált egy darabig.

Attól tartunk, hogy a hivatásos zszurnalisztákon kívül alig lesz a parlamentben a sajtónak más *igaz* barátja, mint az, a ki elveinél fogva *valóban* szabadelvű. Feles számmal vannak bizonyára már a törvényhozás tagjai közt, kiknek kapóra fog jönni az alkalom, midőn a sajtótörvény elavult intézkedéseinek revíziója napirendre kerül, leszámolhatnak a félelmes hatalommal azon egyetlen téren, melyen vele szembeállhatnak, a törvényhozás terén. És ha ekkor a megtorlás helyett a szabadság ideáljának kultusza fog győzedelmeskedni s a sajtószabadság sértetlenül fog a törvényhozás retortáján keresztül jutni, ezt az ellenzéki sajtó — mely a szabadsággal nemcsak leginkább él, de visszaél — egyedül és kizárólag ugyanannak a *szabad-  
elvének* köszönheti, melyet mint idejét mult anachronizmust napnap után gyanusít és kigunyol.

## Politikai hírek.

### Bánffy utja.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök bécsi utja kapcsolatban állott annak az időpontnak a végleges megállapításával is, a melyben a *kiegyezési törvényjavaslatok alkotmányos tárgyalás alá lesznek terjesztendők*. Az immár minden részletekben megállapított tizenöt kiegyezési javaslatot a magyar kormány bármely pillanatban benyújthatná; minthogy azonban a bevett gyakorlat szerint az ily előterjesztések *egyidejűleg* mutatandók be a monarchia két állami képviselőtestületei-

kellett ülni. Ez a lennebb ültetés mind addig folyt, a mig az utolsó helyre jutott. Ekkor érkezik egy új távoli rokon, a kinek nem jutott hely. A rendező *Mogyorósi* uramhoz oda megy és mosolyogva azt mondja: *Egygyel lennebb Mogyorósi uram*.

Szó nélkül kelt fel *Mogyorósi* uram és tette le kezéből a villát, a melylyel épen a babérleveles peesenyéből akart venni és kiment, felült szekere és haza hajtattott.

Alig értek haza, szolgáját hátra küldötte a kertbe azzal az utasítással, hogy vágjon fel az öreg, — hanem meggyorófa pácát s hozza elé.

A jó öreg szolgája a vett parancsot teljesíté.

Na te Gyuri — szólalt meg *Mogyorósi* uram — én most lefekszem erre a mosópadra s te rám csapsz 25-öt A szolga tréfára vette a dolgot s csak ugy immelámmal vágott rá urára. Nem ugy fiam — pattant fel az öreg, — hanem feküdj le, én megmutatom s azzal a lefekvő szolgára hatalmasan rávágott — így ni!

A szolga az adott „*mustra*“ után vágott gazdájára olyan 25-öt, hogy ötvennek is beillett volna.

A prozessús bevégezése után fölkelt és bámuló szolgájához fordulva így szólt:

nek, várakozni kell a benyújtással addig, mig az új osztrák képviselőház egybeül s az első megalakulási formásokon tulesik, ami a jövő hó legelső napjaiban fog megtörténi.

### Morzányi megválasztása.

Az Erzsébet-városban tegnap Morzányi Károlyt 244 szótöbbséggel képviselővé választották.

## Külföld.

### Az osztrák trónbeszéd.

A legközelebbi napokban ő felsége elnöklete alatt minisztertanács lesz, hogy végleg megállapítsák ama trónbeszéd szövegét, melylyel ő felsége az új birodalmi tanácsot megnyitni fogja. A trónbeszéd tervezete már kész és még csak az van hátra, hogy az egyes szakminiszterek is jóváhagyják az ő szakjukra vonatkozó helyeket.

### Ostromzár Krétában.

Vasárnap reggel hirdették ki Kréta főbb kikötőiben, hogy a sziget ostromzárja megkezdődött. Ez órától fogva a hatalmak hajói és partra szállított csapatok különös gonddal vigyáznak az átalutakra, a telegráf-kábel szárazföldi állomásaira, a hadiraktárakra és az élelmező állomásokra. Ejjel a hajókról villamos reflektorokkal vetnek világosságot a part vidékekre, hogy megakadályozzák a görög hajóknak a parthoz való közeledését s utját állják egyáltalán minden aggodalmat keltő mozdulatnak a sziget partjain. A görög hadihajók már elvitorláztak a vizekről, az admirálisoknak tehát velök nem lesz bajuk többé. A görögöknek és a krétaiaknak a tengeren át való minden érintkezését a sűrűn ezirkáló európai hadihajók akadályozzák meg. Mindez intézkedést mint parancsnok Canevaro olasz tengernagy hajtja végre. Kaneába nemzetközi csapatot szállítottak ki, mind a hat nagy hatalom katonáiból össze kombinálva.

Tudod miért vágattam magamra ezt a 25 pácát? Nem. Azért édes szolgám, mert olyan helyre mentem, ahová nem hívtak.

Ezen esemény és felesége halála teljesen világgyűlölvé tették a jó öreget. Otthon ülő lett s ha kérdezték miért vonult annyira vissza? Azt felelte: nem ebből a világból való vagyok én, más ma a „*módi*“ mint volt hajdan.

Az öreg szolgája is, a kivel együtt fogyasztotta el kenyere javát, megunt a sárteken a küzdelmet s felmondotta a szolgálatot — átköltözött egy jobb házába, a hol nincs ur és szolga.

Mogyorósi uram eltemette és egy fejfát állítottatott sírjához, amire még ma is olvasható következő sírverset véste saját kezüleg fel:

Itt nyugszik a  
Hiv szolga,  
Neve volt,  
Mig meg nem „*hót*“  
Sánta György,  
Ilyet a halál  
Többet nem talál  
S el nem „*hörgy*“.

## A képviselőház ülése.

Budapest, márcz. 22.

A t. Ház a hétfői ülések szokásos hangulatában kezdte meg ma a tárgyalást Berzeviczy Albert elnöklete alatt.

Elsőül az 1895. évi állami zárszámadást és a Vaskapu-szabályozást Nagy Sándor referálta, s a Ház tudomásul vette és elfogadta a bizottsági jelentést.

Ezután Perczel Dezső belügyminiszter válaszolt Horánszky Nándor interpellációjára. Konstatálja az előtte álló adatokból, hogy Udvarhelymegyében, a törvény uralma elannyira nem szűnt meg, hogy épen a mostani főispán kormányzása alatt szüntetik meg az eddigi visszás és törvénytelen állapotokat. A mi pedig a választási atrocitásokat illeti, helyesebben a választások miatt való üldözéseket, azok hasonlóképen csak téves információ alapján kerülhettek Horánszky ajkaira. Ha volt üldözés, ez semmi egyébnek, kizárólag azoknak a rendezavarásoknak és visszaéléseknek az oka, a melyeket a választások alatt elkövettek s a melyeknek megtorlása a jogrend érdekében kötelesség.

Ezt válaszolja és kéri válaszának tudomásul vételét.

A Ház a választ tudomásul vette.

Ugyancsak Perczel felelt Lepsényi páter interpellációjára, melyben egy anyakönyvvezető állítólagos visszaélését tette szóvá. Azóta a vizsgálat kiderítette, hogy Lepsényi állítása nem felel meg a valóságnak s erről a ki Lepsényit informálta, ajánlott levélben, melyről a feladóvevényt a miniszter nyomban fel is mutatta, tudatta Lepsényivel a helyes tényállást.

— De azért nem vont vissza az interpellációt! — zuggott a jobbfél.

Lepsényi e teleplezés hatása alatt a helyett, hogy röstelkedett volna, még több valótlanossággal védekezett. A miniszter ismétlen is kimutatta a ferditéseket, mire a Ház ezt a választ is tudomásul vette.

## Az iparos tanoncz nevelő intézetek.

Debreczen, márczius 23.

A mult héten adtunk hírt arról az üdvös mozgalomról, a melynek célja iparos tanoncz internátusok segítségével a magyar iparos osztály értelmi és erkölcsi színvonalát emelni, az ipar fejlődését előmozdítani s a jobb módu közép osztályt rábírti, hogy gyermekeit nagyobb számmal nevelje az iparos pályára. Egy ily intézet helyéül Debreczen van kiszemelve a kereskedelemügyi miniszter által s az iparos kör már serényen buzgólkodik, hogy a kormány által kívánt föltételek az internatus felállításához nálunk mielőbb megszereztesse.

Azt is megemlítettük e tervezetről írva, hogy az eszme a szegedi ipartestület köréből indult ki. De hát ezt már téves értesülés alapján irtuk így. Mert a kezdeményezés dicsősége az *aradi* ipartársulat agilis titkárát, Kiss Ferenczet illeti. Ő volt az, a ki emlékiratot terjesztett e tárgyban a miniszterhez s mikor az kedvező fogadtatásra talált, az internatus tervezetét is kidolgozta.

Az ügy fontosságánál és alkalomszerűségénél fogva kivonatosan ismertetni kívánjuk ezt a nevezetes emlékiratot.

Kiss Ferenczenben a székely fiuknak iparos segédeké kiképzése, az a törekvés, hogy a székelyek kivándorlásának

iránya ez uton is eltereltesék Romániától, ébresztette fel azon eszmét, hogy a jövő iparos nemzedék helyes és céltudatos nevelése rendszerével alaposan foglalkozzék.

Mert a mostani iparos műhelyek legnagyobb részében a tanoncok nem nevelődnek, csak felburjánzanak; a hétköznapi iparos tanonciskolákban nem igen képződnek tovább, csakis inkább az elemi iskolákból magokkal hozott reminiscenciákon élődnek, fegyelmi és erkölcsi tekintetben lazán vagy épen nem felügyelnek s hogy vallás erkölcsi tekintetben épenséggel semmi oktatást nem nyernek.

Megszűnt az idő, midőn az iparos tanonczot mestere családja tagjául tekintette. Azon tanoncok, kik teljes ellátásra vannak adva a munkaadókhoz, többé-kevésbé elvonatnak hivatásuktól az ipartól s egyéb házi szolgálai dolgok teljesítésére használtatnak fel. Minél jövedelmezőbb az iparág, annál nagyobb az iparos műhelye, annál több a tanonca. És minél több tanoncz van egy műhelyben alkalmazva, annál kevesebbet foglalkoznak velük, annál jobban el vannak hanyagolva. A tanoncok mesterükkel csak igen ritkán érintkezvén, ki vannak szolgáltatva teljesen az elparlagiasodott, politikai tekintetben veszélyesen eltévelyedett segédek oktatása és nem épen épületes társalgásának.

A munkaadó, ki tulhalmozott vállalatokkal, a felekkel való érintkezéssel s pénzügyi miseriákkal van elfoglalva, épenséggel nem szakíthat magának annyi időt, hogy még a tanoncok ügyeivel is bajlódhasson. Ezen kivetett páriák a legtöbb helyen be vannak lakásképpen egy félhe-eső helyre raktározva. Ha mennek önszántukból iskolába, az ő szerencsájuk, ha nem, azzal sem törődik senki. Ha tiszták, az ő dicsőségük, ha egész héten át nem mosdanak, azért sem veszi őket felelősségre senki. S miután ilyformán nincs aki a tanonczal hivatását megkedveltesse, benne bizonyos magasabbra törő ambíciót keltsen, öntudatlanul éri el felszabadulása idejét, amikor is nem azért szabadul fel mert dolgozni tud, hanem azért, mert szerződése szerint ideje elérkezett.

Az ilyen kevés gyakorlati, még kevesebb szellemi tőkével felszabadult segéd neki indul a világnak. Rendesen nem visz magával mást, mint a munkaadók és a jobbmóduak iránti gyűlöletet, mert volt mesterében nem atyai gyámnokát, hanem parancsoló zsarnokát, életmódjában pedig csak a rendtelenséget, a nélkülözést és szükségét tanulta megismerni.

Társadalmi köre, szórakozása tanonczkorában nem lévén, segéddé avatása után megnyílik előtte a szabadság országa. Vágyva vágyik a legénykedések és szájhösködések színhelye a korezmák és szociális gyűlések felé, ahol őt mint éretlen, de mindenre megnyerhető bajnokát az *elnyomott munkás osztálynak*, tárt karokkal várják azok, kik hozzá hasonlóan tanoncz korukban fél kiképzetést nyervén, nem szerették meg a munkát, de kiváló előszeretettel foglalkoznak nagyszabású és hangzatos politikai problémákkal, szociálista lapok, egyesületek, szakcsoportok, sztrájk-pénztárak stb. alakításával és szaktársaik garasának a legkülönbözőbb czimeken való elharácsolásával.

Hazánk összes iparos nemzedékeinek nevelése és célirányos kiképzése szempontjából tehát sokkal fontosabb, sokkal közelfekőbb feladat, hogy az *állam kezébe vegye minden vonalon az iparos tanonczképzés vezetését és felügyeletét, mint akármely más irányu tanintézetekét.*

Eddig sajnos, sem nemzetgazdasági, sem szociálpolitikai, sem erkölcsi, sem egyéb tekintetből nem foglalkoztunk a legalsóbb néposztálylyal úgy — amint azt a szükség megkövetelte volna. Ezen osztály nevelése és vezetése teljesen el-

volt hagyatva, holott épen ezen munkás osztály szüli-táplálja ma már a világ egyik legfontosabb, legnagyobb hatalmasságát — a *szociális kérdést.*

Pedig amit meg nem fizetünk a vámnál, meg kell azt fizetnünk a révnél. Ami költséget ugyanis nem fordítunk reá a munkásra ifju- illetve tanoncz korában, nem adván meg neki a szükséges nevelést és szellemi képzést, azt meg kell az államnál talán kétszeresen is fizetni, midőn ezen minden előképzés híján szükölködő munkás felnő és szabad folyást enged a tudatlanságából fakadó államellenes tanoknak.

Holott ha az államhatóság ab oriundo felkarolva a kérdést — mint most kétségkívül egyik legfontosabbat — a munkás — illetve iparos-képzést a kezébe veszi, ezen osztály célirányos neveléséről gondoskodik, akkor el fogjuk érni azt, hogy az *idegen munkás-apostolokat* hazánk területéről kiszorítjuk, *nevelünk egy hazafias munkás osztályt.* Sőt ezen uton nemzetgazdasági tekintetben is gyümölcsöző vállalatba fektettük tőkénket, mert a jól nevelt munkásból — később jó önálló iparos lesz, aki az államnak hasznos — productív teherviselője leszen, ellentétben a mostani szellemi tekintetben nagyrészt elmaradt, képzetlen és csak a vak lármában tündöklő iparosokkal — kik szintén csak az elégedetlenek számát szaporítják.

*Allami felügyelet* alatt álló *tanoncznevelő intézeteket* (internátusokat) kell az ország minden nagyobb ipari góczpontjain felállítani, a hol a tanonczok szigoruan *erkölcsös nevelése, fegyelmezése, ellátása és kiképzetéséről* gondoskodva legyen s a mely internátusokból a fiuk *csakis dolgozni* járjanak be az egyes nagyobb műhelyekbe, — azzal a különbséggel, hogy nem a tanoncz fizessen munkaadójának amiért neki dolgozik, hanem munkaadója részesítse őt szorgalma és képesség utáni díjazásban, miután az ilyen tanonczokra a műhelyen kívül a munkaadóknak épenséggel semmi gondjuk sem leszen.

Az ilyen internátusokban nevelt tanonczok között kifejlődnek bizonyos *iparos közszellem*, ami még eddig ösmeretlen hazánkban, csak olykor-olykor tűnik fel verekedések alakjában a korezmák zajában. Az itt katonai szigorral kezelt tanonczok megszokva a pontosságot, rendet és fegyelmet, ez természetükké válik, sőt átviszik foglalkozásuk körébe is, ahol ez időszert ezen dolgok még nagyon kis mértékben találhatók fel.

Az legyen az internátusok főfeladata, hogy a tanonczokkal kedveltesék meg a munkát. Ne tőrjenek meg a tanonczok között heréket. A dologkerülő idejekorán távolítottassék el a dolgos elemek közül. S ha az internátusból kikerülő tanoncz, illetve iparos segéd kilép a létérti küzdelem zajába, példát tudjon szolgáltatni azon iparosoknak, kik sem elméleti, sem erkölcsi tekintetben vele nem mérkőzhetnek.

De rendkívül szükséges az is, hogy az internátusok szigoruan szem előtt tartásák a vallás-erkölcsi irányt is. Szánalmat gerjesztő és kétségbeesítő az a buta vallástalanság, mely rohamosan terjed a munkások között, — s ennek kifolyásaként az a minden erkölcsi eszmét lábball taposó materiális irány, melynek jóvoltából annyian gazdagítják a büntettek krónikájának lapjait.

A mostani iparosoknál elhelyezett tanonczok 90 százaléka egész tanoncz ideje alatt feléje sem megy a templomnak, hitoktatásban egyáltalán nem részesül — hát ugyan minő czimen várhatunk az ilyen munkástól finomságot, szelid erkölcsöt stb.!?

Röviden ezekben foglalható össze az életre való emlékirat tartalma, célja és indokolása, amelyet azért közöltünk, hogy ezzel is elősegítsük az eszme hiveinek szaporodását.

## Az új utca nevek és házszámozás.

— Javaslat a közgyűléshez. —  
(Folytatás és vége.)

### A házszámozás főbb elvei.

A Tekintetes Tanácstól kapott megbízatásom második, több tekintetben még fontosabb része abban áll, hogy javaslatot készítsék a házszámozásra nézve is.

Az ide vonatkozó javaslat megállapításánál igénybe vettem ugyanazon küldöttség szives közreműködését, amely az utcák új elnevezésénél is támogatott tanácsaival. Munkálatunk alapjául Győry Kálmán városi mérnök urnak még 1885-ben készült s 2453/1885. szám alá ígatott javaslata szolgált s azt igen csekély módosítással elfogadásra a legmelegebben ajánljuk.

Mert amint a városi bizottsági tagok értekezletei nagyon helyesen hangsúlyozták, csakugyan nem felel meg a város közforgalmi, közgazdasági és közrendészeti érdekeinek azon állapot, mely szerint a házak az egész város területén 1-től 4000-ig vannak számozva rendszer és áttekinthetőség nélkül s a mely mellett olyan képtelenségnek látszó való példákat idézhetünk, hogy a 16. számú ház közvetlen szomszédja 1556 számot visel. Ama primitív számozási mód ez, amely jó lehetett akkor, midőn a házak számozását legelőször behozták, de ma már a rohamosan fejlődő nagyforgalmu városokban tarthatatlanná lett.

A nagyobb városok házszámozásánál csekély eltérésekkel többnyire az utcánként váltakozó számozás van alapul elfogadva. Hogy hazai példákra hivatkozunk, így van Budapest és Szegeden. Ezt a rendszert javasoljuk mi is a következő főbb elvekkel együtt:

1. A számozás minden utcában 1-en előlről kezdődik és váltakozva halad végig, jobb oldalon a páros, baloldalon a páratlan számokkal.

2. kiindulási pont az ev. ref. nagy templom, melytől kifelé foly a számsor, az Egyház-térből (Kálvin-tér) kisugárzó Piacz (Ferencz József) Kisvárad (Jókai) utcán keresztül a vasut felé és Péterfián végig, továbbá Nagyhatvan (Hunyadi) és Nagyesapó (Csapó) utcákon végig. Ezért négy fő közlekedési vonal képezi a számozási rendszer tengelyét, melyektől a többi utcákban mindig lefelé folynak a számsorok, lehetőleg a nagy templomhoz közelebb eső utcavégén kezdődve, úgy-hogy a tengelytől indulva jobbra a páros, balra a páratlan számok esnek.

3. Minden telek számot kap, tekintet nélkül arra, be van-e építve vagy üres. Két utcára nyíló és rendszerint a sarok telkek is, a számozás folyonossága kedvéért, de meg azért is, mert mindkét oldalon lehet bejáratuk, mindkét utca felől megszámozthatnak.

Az egyik városrészből vagy kerületből a másikba átnyúló utcák folytatálagosan megszakítás nélkül számíthatnak, valamint a szélső házsorok is, az azon sort megillető páros vagy páratlan számokkal láttatnak el.

5. Azon telkek, a melyeket az új számozás már egyesítve talált, egy számot kapnak; a később felosztott telkek az eredeti szám abc-vel törése által jelöltetnek.

6. A házszám táblákon a sorszámokon kívül az utca neve is olvasható s a tábla a kapu szemöldökére vagy oldalára, könnyen és kivehető helyen kifüggesztendő. A kapun belől a bejárat oldalán, a régi házszám is kiirandó.

7. házszám táblákkal összefügg az utcazeneve mutató táblák kifüggesztésének és beszerzésének a kérdése is. Erre nézve a Budapesti alkalmazott eljárást ajánljuk.

Budapesten minden utca keresztelésénél az egyik álló irányában áll négy tábla, melyek által az utca neve minden irányban jelölve legyen. A házszám és utcanév táblák árlejtés útján szerzendők be a város által. A háztulajdonosok kötelesek záros határidő alatt a meghatározott árért a számtáblákat a várostól kiváltani és házaikra kifüggeszteni, minden ujonnan épült házra is, a használatba vételnél számított nyolcz nap alatt a házszám táblát föl kell tenni. Ezekben foglaltam össze küldöttség javaslatát, amelyek mielőtt beszereztetnek rámutatunk a Homok és Csapó kertek most alakuló utcái elnevezésének és az ottani házszámzásnak szükségességére is, amely számozás szintén a belvárosban alkalmazott rendszer alapján volna keresztül viendő.

A javaslatban foglaltak kivételére vonatkozó további teendők megállapítása a Tekintetes tanács hatáskörébe tartozván, ezekre már nem érezte magát hivatottnak a küldöttség.

Kelt Debreczen 1897 márcz. 19.

Vecsey Imre  
tanácsnok.

## El Amerikába!

— A hortobágyi csikósok elindulása. —

Majd a nyáron, mikor bibor fényben játszó alkonyat táján lobogó pásztortüzek gyulnak ki a Hortobágyon és a csillagos ég is ráborul a pusztára: furulya szó mellett szélfogó karámok, zizegő nádból font vasalók tövében esodadolgokat regélnak a két hortobágyi csikós legényről, akiket elvitt a gőzös messze, nagyon messze, tul az Óperenciás tengeren is, el Amerikába. És ott mutogatják az anglisnak, hogy micsoda is az a csikós virtus, a magyar virtus.

Mert tegnap csakugyan utra keltek a hortobágyi csikósok, akikről még a pesti ujságíró urak sem rösteltek megírni, hogy Amerikába készülnek, hirt, dicsőséget aratni és csengő dollárokat szerezni.

Az egész atyafiság kinn volt a vasutnál, a szomszédok és a jóismerősök is kigyűltek, mindenki, aki ép kéz-lábu ember, hogy még egy Isten áldjon meg-et kívánjon a hosszú utra indulóknak. Egyébb kíváncsiak is sokan tolongtak körülöttük. Persze feles számmal voltak a csinos, könnybe lábbadt szemű czivis menyecskék meg leányok akiknek szinte hallani lehetett még a bucsuzás zajában is a szivecskéjük lázas dobogását az afelett való aggodalomban: hátha elnyeli őket az éhes tenger, hátha nem eresztí vissza őket valamelyik csalfa anglis asszony!

Mert meg kell adni, hogy nyalka, szemre való csikós legény ám mindakettő, a legjavából való, amilyent csak a Hortobágy tud teremni, nevelni.

Debreczeni Ferenc az egyik, napsütötte barna arczeval, igazi magyar típus, zömök széles vállu, izmos termettel.

Ez jellemzi a hamisítatlan debreczeni fajt. Valamivel magasabb és szőke arczu a másik, a Nagy Ferencz.

Mindaketten katonaviselt emberek, akik huszárkorukban is híresek voltak a 16. ezrednél arról, hogy kitünően tudják megülni a lovat, ha még olyan szilaj, vad is a természete.

Debreczeni Ferencz egyébként az apjától öröklötte a lovaglásban való nagy ügyességét. Igazán, ő született csikós. Hiszen az öreg Debreczeni közel félszáz esztendeig csikóskodott a Hortobágyon, s bizony nem látszik meg az öregben ez az ötven esztendő. Már 12 esztendőskorában a lóháton lakott, akár a honfoglaló magyarok s nem volt a nemes város híres ménésében olyan szilaj

paripa, amelyet ő meg nem tudott volna fékezni.

A fia egészen ráütött. De azért Nagy István se enged a 48-ból.

Nagyon biznak a legények, hogy az amerikai társaság, amelyik szerződtette őket nyolcz hónapra, meg lesz velök elégedve s tetszeni fognak a mindenféle, csodálatos dologhoz és látványossághoz szokott amerikai népnek.

A ruházatjuk régi módra szabott csikós ruha. Pitykés, zsinóros dolmány, két garasos nagyságu fénylő gombokkal diszitett „rajthuzli“, amilyent még az öreg Debreczeni gyerek korában viseltek a csikósok, a pástor nép arisztokratái; s a milyen a gulyások közül csak a legarravalóbb legényeket illette meg.

Czifra virágos szür fedi a vállukat s sallangos karikás, kostök, jó erősen font pányva, debreczeni makra pipa nemzeti színü bojttal, daru tollas kalap egészíti ki a risztungot.

De a garderob még ezzel nincs kimerítve. Mert két pár ilyen ünneplő ruhájok készült a hosszú vendégszereplésre, világos kék és fekete színben, valamint kék és fekete színűek az alsó ruháik is, ékesen kiyarrva piros és kék selyem virágokkal.

Egy-egy kis láda egészíti ki a felszerelést, afféle katona láda, amibe már nem fért el a gondos kezektől utra valónak bepakolt debreczeni száraz kolbász, amit bizony nehezen fognak majd felejteni az angol szakács művészet sültjei főztjei mellett, noha kérdésemre büszkén felelte Debreczeni Ferencz, hogy majd megszokják azt is. Evett ő már muszka ételt is.

Az öreg Nagy Istvánnét, a Nagy Ferencz özvegy édes anyját egy Amerikában már kétszer járt asszonyosság vigasztal-gatta:

— Ne féljen néném asszony, nem olyan veszedelmes az a tenger.

— Nem is féltem én a fiamat; nem ijjed az meg a haláltól se.

Aztán esengettek. A legények mindenkivel kezelt fogtak, olyikat meg is csókolták. Legfájóbb, legédesebb lehetett a Debreczeni Ferencz csókja, amely az ő szép kis feleséga ajakán csattant el egyszer, kétszer, háromszor.

— Isten segít erre, Isten segít vissza! kiáltott az integető ismerősök, barátok és rokonok felé Nagy István és a vonat el robogott velök Budapest, — Amerika felé...

## NAPI HIREK.

### DEBRECZENI ELLENŐR.

1897. április 1 ével új előfizetést nyitunk lapunkra.

#### Előfizetési ára:

Április	óra	1 frt	— kr
„	1-től május 31-ig	1	67
„	„ június 30-ig	2	50
„	„ decz. 31-ig	7	50

Kérjük azon t. cz. előfizetőinket, kiknek előfizetése márcz. hó végével lejár, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, lakásváltoztatás esetében pedig úgy helyheli, mint vidéki előfizetőinket kérjük, hogy előbbi címüket velünk közölni sziveskedjenek, nehogy a lap küldése fönnakadást szenvedjen.

— Városi közgyűlés. Debreczen város törvényhatósági bizottsága holnap délelőtt 9 órakor gróf Degenfeld József főispán elnöklete alatt a városháza nagytermében rendes közgyűlést tart, amelynek tárgysorozatát már tegnap közöltük.

— Az egyházkerület a konventen. Az e hó 31-én kezdetét veendő évi református

egyetemes konventi üléseken, a tiszántuli egyházkerület képviselőjében Kiss Áron püspök, gróf Degenfeld József főgondnok, Tóth Sámuel főjegyző, továbbá Kiss Albert, Szabó János, Széll Kálmán, Horthy István, György Endre és Isaák Dezső lesznek jelen.

— A földmívelésügyi miniszter képviselője. Tormay Béla miniszteri tanácsos a földmívelésügyi miniszter megbízásából ma városunkba érkezett. Ez a látogatás igen fontos kulturális építkezési ügyekkel függ össze. A debreczeni gazdasági iskola, mely pedig csak a 80-as évek elején épült a város költségén, de a kormány tervei szerint, ma már annyira szűk, hogy az intézet gyarapodó szertárai alig férnek el benne s a tantermek is nehezen fogadhatják be a számban növekedő hallgatókat. A keskeny, kicsiny telken az épület bővítése csaknem a lehetetlenséggel határos. Legalább így értesítenek erről minket. Tehát az a terv merült fel a földmívelésügyi miniszteriumnál, hogy a gazdasági iskola jelenlegi épületét szívesen átengedi a kollegiumból kitelepítésre váró elemi osztályok elhelyezése végett központi elemi iskolának, ami felett amugyis tárgyalást folytatnak a kollegium, a város és az ev. ref. egyház. A gazdasági iskola azután új, megfelelőbb épületet kapna. Tormay Béla már ma délelőtt megjelent e fontos kérdés megbeszélésére a polgármesternél.

— Révész Bálint siremléke. Tóth András kiváló művésznk elkészült Révész Bálint püspök siremlékének a mintázásával. A művész két tervet készített. Az egyik három méteres impozáns szienit oszlop a tetején Révész Bálint püspök remekül mintázott, érezbe öntendő mellszobrával, a másik egy ugyancsak három méter magas piramis a püspök természetes nagyságu domborművü arczképével. A sikerült terveket a művész legközelebb bemutatja a szobor bizottságnak.

— Új számvevő. Gróf Degenfeld József főispán Kis Orbán Imre helyére számvevőnek Visky Sándor számtisztet nevezte ki.

— Kirándulás Velenczébe. Dr. Halász Sándor miskolezi tanár a husvéti idő alatt kirándulást tervez Velenczéig. Az érdekes tanulmányi kirándulás utiránya a következő: Miskolc, Budapest, Zákány, Zágráb, Károlyváros, Fiume, Szent-Péter, Nabresina, Görz, Cormous, Udine, Previso, Mestre, Velence, Trieszt, Adelsberg, Fiume, Zágráb, Budapest, Miskolc. Az indulás Miskolcra április hó 10-én reggel 9 óra 38 perczkor, — Debreczenből 8 óra 40 perczkor gyorsvonattal történik, Budapestre a keleti pályaudvarból 2 óra 50 perczkor délután. Visszaérkezés Budapestre 22-én reggel 8 óra 40 perczkor — Debreczenbe 3 óra 47 perczkor délután. — A kirándulók II-od osztályu gyorsvonati jeggyel és hajón I-ső osztályu jeggyel utaznak; az összes uti, ellátási és szállás költség, mindenütt elsőrendű szállodák igénybevétele, személyenkint 100 forint, melynek felét a jelentkezéskor, másik felét az induláskor kell fizetni. Ezen érdekes és ritkán kedvezőbb alkalmu tanulmányi kirándulásra, a nevezett kirándulást rendező tanár felkérése folytán, folyó hó 20-ig jelentkezni lehet Ferencz Ferencz gazdasági tanintézeti tanárnál, a hol az utazásra vonatkozó részletesebb program is megtudható.

— A dohánygyári igazgató nyugdíjban. Id. Krampera Jánost a debreczeni m. kir. dohánygyár igazgatóját a pénzügyminiszter, saját kérelmére, folyó évi május hó

1-től ideiglenesen nyugdíjba helyezte évi 2024 frt nyugdíjjal. A nyugalomba vonuló dohánygyári igazgató debreczeni lakos marad.

— **Az Emke hangverseny főpróbája.** Az Emke által rendezendő hangverseny nyilvános főpróbáját csütörtökön délután két órakor tartják meg. Jegyeket a főpróba csütörtök reggel 9 órakor a színház baloldali pénztáránál lehet váltani.

— **Kaszárnya építés.** A város és a VII. hadtest parancsnoksága képviselőiből alakult vegyes bizottság ma tárgyalást tartott a huszárkaszárnya és a katonai kórház építése ügyében.

— **Bőjti istenitisztele.** Az ág. hitv. ev. templomban holnap délután 3 órakor bőjti istenitisztele tartatik.

— **A német gazdák nem jönnek.** Az országos magyar gazdasági egyesület elnöksége ma sajnálkozással arról értesítette Simonffy Imre kir. tanácsos polgármestert, hogy a Berlinben székelő Deutsche Landwirtschaftliche Verein ez év május havában Magyarországon rendezendő kirándulásának sorrendjébe Debreczen város és a Hortobágy megtekintése nem volt beilleszthető. Együttal az elnökség köszönetét fejezi ki a városi tanács azon előzékenységért, a melylyel a külföldi vendégeket készült fogadni.

— **Szeghő István gyásza.** A debreczeni kir. ítélő tábla tanácselnökét Szeghő Istvánt és családját nagy veszteség sújtotta. Az ő szeretett élettársa, gyermekeinek gondos édesanyja, a debreczeni társaság egyik általánosan becsült tisztelt előkelő tagja elhunyt. Szívzélhűdés ölte meg. A csapás annál váratlanabban és megrendítően hat, mert a megboldogult férje nem is volt a városon, hivatalos uton kapta a leverő gyászos hírt. A mély gyászba borult család iránt általános a részvétel. A halotti jelentés így hagzik:

Szeghő István kir. ítélő táblai tanácselnök maga és leányai Ida és Ella, valamint Schill Gyula és neje Gr. Berchtold Mária végre Szeghő Gellért és Szeghő Margit férjzett Durkó Imréné részéről is fájdalomtelt szívvel jelentik a hű hitves, a legjobb anya, testvér és sógorónak, Szeghő Istvánné, szül. Schill Idának élete 45-ik évében, rövid szenvedés után, 1897. évi március 21-én délelőtt 10 órakor történt elhunytát. Az idevált földi maradványai 1897. március 23-án három negyed tíz órakor fognak a róm. kath. szertartás szerint, a nagyváradi-utcai 2085. sz. háztól örök nyugalomra letétni. Az engesztelő miseáldozat ugyanakkor a róm. kath. templomban tartatik. E gyászszertartásra rokonok, barátok meghívotnak. Debreczen, 1897. március 21. Az örök világosság fényeskedjék neki! — A temetést mely ma d. e. nagy ténnyel és nagy közönség részvétele mellett folyt le, Dankó M. tem. intézete rendezte.

— **Visszavont kérelem.** A Gönczy egyesület egy mai beadványában a város közönségéhez intézett azon kérelmét, hogy telek és téglá adományozással mozdítsa elő az egyesület tervezett „Otthoná”-nak építését. A kérvény, mely a holnapi közgyűlés napirendjére ki volt tűzve, e szerint tárgyalanná vált. Az egyesület a kérelem visszavonásakor reményét fejezi ki az iránt, hogy a város más alkalommal megtalálja a módját annak, hogy a Gönczy egyesület iránt való jóindulatáról bizonyosságot tegyen.

— **Munka- és munkás keresők.** A földmívelésügyi miniszter a folyó év elején megejtett hivatalos összeírás alapján kiadta a mezei munkát és mezei munkásokat keresők országos kimutatását, mely szerint az országban 14057 munkás hiányzik a 181088 munkásszükségletből. A kimutatás szerint Debreczenben senki sem

keres munkát, de szükség van 3500 különféle mezei munkásra, míg Hajdúvármegyében Balmazújvároson 600 mezei munkás keres májustól szeptemberig munkát.

— **Érdekes lelet.** Hajduhadházon az ujonnan épített fiúiskola felett lévő régi református templom alapjának elhordása alkalmával, — mint levelezőnk írja — igen érdekes leletre bukkantak. A lelet egy koporsó s benne egy csontváz, mely egy 14—16 éves, ruházataról ítélve, előkelő leány maradványa. A több mint százéves hullamaradék 15 cm. hosszú szép szőke haj van, a homlokon gyönggyel és vörös drágakövekkel díszített pártá, a testen kávé, majd zöldszerű selyem ruha selyem zsinórral és lelógó ezüst rojtokkal díszítve látható. A lelet Szabó Lajos ev. ref. lelkésznel van s érdemes a szakértői megvizsgálásra.

— **Lopások.** Kupfer Ignác kétmalom-utcai szatócsüzletéből az éjjel 65 frt készpénzt, egy 30 frtos aranyórát és több értékes okmányt loptak el. A tetteseket nyomozzák. — Uri Kálmán 16 éves fiú Murvai Ferencztől 10 frtot lopott el és hazament Ujvárosra, ahol 1 frt 12 kr ára pálinkát ivott. Mikor elfogták, 6 frt 87 krt találtak nála.

— **A sertészárlat feloldása.** A múlt hetekben történt, hogy Tóth Ferencz tanyáján, a hosszupályi országut felé, kiűtött a sertésvész. A tanács erre haladéktalanul megette az óvintézkedéseket és a nevezett tanyán talált összes sertéseket kiűtatta, a helyiségeket fertőtlenítette. Miután ezen intézkedések végrehajtása óta a törvényszerű 8 nap letelt és azalatt újabb megbetegedés elő nem fordult, a tanács tegnapi ülésében az illető egészségügyi járást is vézmentesnek mondotta ki és a sertészárlatot az eddig zár alatt tartott tanyára nézve is feloldotta. Erről az intézkedésről a tanács a földmívelési minisztert haladéktalanul értesíti.

— **Uj szabadalmak.** A m. kir. szabadalmi hivatal a következő szabadalmak leírását küldte be a debreczeni kereskedelmi- és iparkamarának: Forgó szivattyú. Sikboltozat téglák. Ujítások irógépeken. Ruhaszoritók. Elektromos fehéző készülék hajtó rugók számára. Készülék kőfurók előállítására. Ujítás kalapszegély szalagokon. Zsákfelfüggesztő. Ujítások önműködő áram elosztókkal ellátott elektromos vasutak vezeték rendszerében. Szünetenkénti sokszoros táviró Morse készülékek. Hangtompító mechanikus hangszerekhez. Eljárás és készülék acetylon gáz előállítására. Légszelelővel ellátott cipő. — Fényképező stereoskop. Patkó készítő gép. Ujítások közötti kocsis motorokon. Tartó, pontosan meghatározott mennyiségű pénzdarabok befogadására. Uj étel-tányér. Csőtisztító. Falaknak és más efféléknek borítására szolgáló üveg táblákból készült lemezek és eljárás azoknak előállítására. Készülék jelzéseknek éjjel vagy ködben való adására. Erős, fényű lámpa vasuti kocsik számára. Állomás jelző készülék. Mindazok a kik ezen szabadalmak leírását, azon rajzaikat megtekinteni kívánják a kereskedelmi és iparkamara helyiségében szíves készséggel fogadtatnak.

x A „Ferencz József keserűviz” az utolsó 20 év világhiállításain kiváló tulajdonságainál fogva nagy díjakkal tüntettetett ki, a millenniumi kiállitáson is a hasonló vizek között egyedül nyerte el a nagy millenniumi érmet, ép így egyedül tiszteltetett meg ő Felső részéről egy legmagasabb kitüntetéssel. Az igazgatóságunk sikerült az elismert hatású Ferencz József keserűvizet a társadalom minden rétegében kedvelté tenni, úgy, hogy a Ferencz József keserűviz immár az egész világon ismert és a legkisebb helyen is kapható.

## Távirat.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

### Lemondott képviselő.

Budapest, március 23. A képviselőház mai ülésében a napirend előtt elnök bejelentette, hogy gróf Andrássy Géza a rozsnyói kerület képviselője mandátumáról lemondott.

Rozsnyón valószínűleg gróf Andrássy Gyulát léptetik fel képviselőjelöltül.

### Gyilkosság tíz forintért.

— A Nagyerdőn. —

Pauer esendő szakaszvezető tegnap egy elvetemült asszonyt tartóztatott le a szomszédos Józsnán, aki bevallotta, hogy ő gyilkolta meg azt a szegény ismeretlen idős asszonyt, közeli rokonát, akit a múlt héten a Nagyerdőn gyakorlatozó katonák egy tisztás területén halva találtak. A hulla körülményei s a boncvizsgálat már akkor büntény fennforgását állapították meg. Mert a hullán külérőszak nyomai látszottak; szája be volt tömve s nyakánál fogva egy zsineggel vékonyka fához volt kötve.

A gyilkos csakhamar a büntető igazságszolgáltatás kezei közé került.

Józsnán már régebben kirabolták Kardos Erzsébet öreg apját s a esendőrség tegnap is a rablás elkövetői után nyomozott a kis faluban, ahol már a nép erősen gyanakodott a Kardos Erzsébet unokatestvérére Habuczki Jánosné Kardos Sára, hogy ő lopta meg az öreg Kardos házát s aligha nem ő gyilkolta meg Kardos Erzsébetet is, akinek napok óta nyoma veszett s már tudták is, hogy a debreczeni Nagyerdőn talált ismeretlen holttest a Kardos Erzsébet hullája.

A gyanút egy ropogós tíz forintos bankó erősítette meg, amelyet Kardos Sára a falubeli szatócs-boltban akart felváltatni. A szegény embernél nagy bankó számba menő tízes azért volt gyanús, mert a napszámból tengődő Habuczki János házában még a fehér hollónál is ritkább az ilyen pénz.

A szatócs a gyanús pénzváltásról jelentést tett a községi jegyzőnél, aki erre figyelmeztette az éppen ott tartózkodó esendőrt.

Először Habuczki Jánost fogták kérdőre a faluházán, ahol azt vallotta, hogy nekik nincs több pénzük, csak nyolcvan krajczárjuk, azt is tegnap kereste nap számmal.

Azután az asszony következett, a felesége, Kardos Sára.

Ez előbb nem akart tudni semmiről. De végre a keresztkérdések tüzeben mindent bevallott.

Beismerte, hogy a múlt héten ő fojtotta meg Kardos Erzsébetet s azután a Nagyerdőn odakötözte egy fához. A gyilkosságot úgy követte el, hogy a néne Debreczenbe készült lisztet venni s őt felkérte, hogy menjen vele és segítsen haza vinni a lisztet.

Utközben, a mint a város felé ballagtak, észre vette, hogy utitársánál tíz forintos is van. Rögtön megfogamzott agyában a pokoli gondolat. Megölte a nényt s elvette tőle a pénzt, a tíz forintost. Ez volt az, a mit felakart apróztatni a szatócsnál.

A gyilkos asszonyt, aki négy gyermeknek az anyja s mindössze 34 éves menyecske, tegnap este behozták a esendőörök Kiss János és Pályi Zsigmond Debreczenbe s itt őrizték az éjjel a városházán, de ma reggel visszavitték Józsnára, helyszíni szemlét tartani vele.

Ma délután pedig átadják a kir. ügyészségnek.

## S z i n h á z.

\* **Jó barátok.** Sardou Viktor ötletes vigjátékának tegnapi előadására nagy közönség gyűlt a színházba s mindvégig élénk érdeklődéssel kísérte a gyorsan gördülő, összevágó előadást. Tholosán orvos szerepét *Náday* Ferencz vendégművész bravúrral játszotta meg. Mellette *Halmi* Margit vált ki, aki *Ceciliát* kiváló alakításban mutatta be. *Szilágyi* (Caussade), *Püspöky* (Marécat), *Bartha* (Abdalla), *Kiss Irén* (Vigmenxné) és *Szabó* Irma (Emilia) sikerrel működtek közre az előadás érdekében. A közönség rokonszenvesen tapsolta a szereplőket. *Náday* Ferencz ma bucsuzik a Válás után Duval Henri szerepében, amely a művész egyik legkiválóbb alakítása.

\* **Ninette.** Az idei saison legsikerültebb és legérdekesebb operette újdonsága kétségkívül *Ninette*, *Lecoq* mesternek a budapesti népszínházban zajos sikert aratott operettje lesz *Lecoq*, ki annyi kedves és ismert operettének a megteremtője, a legutóbbi operettjében is bebizonyította, hogy még mindig a régi, telve invenciával, melódiával, ugyan az a pajzán jókedvű, mint a minőnek a többi (Nap és hold, Angot, Kertészleány, Kis herceg) operettjeiben mutatta magát. A szintársulat nagy szorgalommal készül a bemutatóra, mely holnap szerdán lesz. Komjátly igazgató pedig, hogy a sikerült operette külső fényét emelje, ez alkalomra egy remek gobelin szobát készített. A szereplő hölgyek is nagy gondot fordítanak a külső effektusra, így *Kállay* és *Kapossy* három rococo kosztümöt mutatnak be az estén. A főbb szerepeket *F. Kállay* Luiza *Kapossy* Józsa, *Békessy* Gyula, *Follinusz* Aurél, *Püspöky* Imre, *Rubos* Árpád és *Sziklay* Miklós játsszák.

\* **A magyar színház** társulatát *Relle* Iván igazgató már jóformán szervezte. A színházhoz eddig a következők szerződtek: Nők: *D. Vlád* Gizella énekesnő, *Csik Irén* koloratur, *Felhő Rózi* szubrette, *Balogh Etel* énekesnő, *Szalai Aranka* énekesnő, *Hetyey Stettner Aranka* hősnő, *Szarvasy Ilon* szende, *Varga Anna* társalgási, *Somló* Emma és *Aranysy Janka* naivák, *Fehér Kamilla* szubrette, *M. Borovsky* Matild anyaszínésznő, *K. Szilassy Róza* és *Láugh Etel* komikák. — Férfiak: *Molnár László* hősszerelmes, *Balla Kálmán* bonvivant, *Füredy Béla* szerelmes, *Iványi Antal* naturbursch, *Szilágyi* Vilmos jellem, *Mátray József* apaszínész, *Sziklay Kornél* buffó, *Boros Endre* komikus, *Deák Péter* komikus, *Szentmiklóssy Béla* szerelmes és baritonénekes, *Deésy Zoltán* szerelmes, *Kalmár József* tenorénekes.

## Irodalom Művészet.

### Magyar zenetörténelmi hangverseny.

Értesülésünk szerint *Beke* Antal h.-bösszörményi kántor, organista, e folyó hó utolsó napjaiban és ápril hó első hetében, H.-Bösszörményben a hajdu kerület volt székháza nagytermében:

Magyar zene történelmi népszerű zenes felolvasással egybekötött öt estélyre terjedő hangversenyt rendez, a melyekben öt szíves közreműködésökkel: *Alberti* Jolán, *Almási Piroska*, *Glósz Luiza*, *Kántor Iza*, *Orosz Olga*, *Orosz Kornél*, *Sillye Gabriella*, *Tóth Irma* Dr. *Bakóczy* János, *Böör Kálmán*, *Fejleszt Ferencz*, *Koncz Lajos*, *Kovács Miklós*, *Magi Sándor*, *Molnár Sándor*, *Némethy Lajos*, *Sóvágy Imre* mint a vegyes énekkar tagjai; *Galánffy Lajos*, *Lévay Imre* támogatják.

Az öt estély műsora a következő:

*Az első estély műsora:* történelmi adatok felolvasása a hunok és az ósma-

gyarok zeneismeretéről, tovább a lantosok korából fentmaradt énekek bemutatása (*Tinódi S.* koráig 1600. évig.)

*A második estély műsorát képezi:* a *Thököly*, *II. Rákóczy* *Ferencz* korabeli zenetörténelmi adatok felolvasása; a kuruczdalok szavalása, énekkari előadása, e korból megmaradt zeneművek bemutatása zongorával, fuvolával (1664—1711 ig).

*A harmadik estély műsorát képezi:* *Czinka* *Panna*, *Lavotta*, *Bihari*, *Csermák*, *Rózsavölgyi*, *Boka* stb. életrajzának felolvasása; zeneműveiket bemutatja *Rácz Károly* 16 tagu zenekara Debreczenből (1711—1830—1860).

*A negyedik estély műsorát képezi:* e század zenei fejlődésének nevezetesebb szerzőinek és zeneműveinek ismeretése. A zongra irodalmából *Galánffy* *Agnes* és *Mező* *Mariska* ismertetik *Bartay*, *Bartalus*, *Székely* stb. *Abrányi* és *Liszt* egy-egy művét. — *Ernyei* mellramáját szavalja *Orosz* *Olga*, *Káldy* egy dalát éneki *Orosz* *Kornél*. A hegedű zeneirodalmából *Friedmann* *József* debreczeni zenedei tanár és *Jóna* *Kálmán* joghallgató ismertetik *Reményi* és *Hubay* egy-egy művét, továbbá *Nagy* *Dezső* debreczeni joghallgató bemutatja a *czimbalom* kifejett művészetét.

*Az ötödik estély műsorát képezi:* A magyar opera irodalom nevezetes szerzőinek életrajzi adatai — és műveikből egy-egy részt ismert a Debreczenben állomásozó cs. és kir. 39. gyalogezred zenekara, *Krause* *Antal* karnagy ur személyes vezénylete mellett.

Hogy e gazdag műsor a h. bösszörményieknek élvezetes estét fog szerezni — ismerve *Beke* *Antal* kiváló szakképzettségét, páratlan ügybuzgalmát — készségesen elismerjük. Melegen üdvözljük előre is, a kulturális missiót teljesítő mestert, a ki időt, fáradságot nem kímélve ilyen nemes czélért hevül, a ki a valóban történelmi becsesel bíró műveket, a nagy közönséggel megismertetni igyekszik. Üdvözljük a nemes ambícióval bíró mestert, a ki minden mellékes érdek nélkül ilyen nagy áldozatkészre vállalkozik, a ki munkás szorgalmával sok idejét igénybevevő tanulmányával egyedül kulturális szempontból lép a nyilvánosság elé.

\* **Vállalkozók évkönyve az 1897. évre.** E munka, melynek minden sora a gyakorlati igényeknek megfelelő utmutatást ad, elnézeti terjengősség kikerülésével arra szorítkozik, hogy a magasépítkezés terén előforduló minden építőiparos munkát felölelve a beavatottnak emlékeztető, a vállalkozónak mértékadó vezérfonala legyen; tehát nélkülözhetetlen ugy az építésznek, építőmesternek, mérnöknek, mint a vállalkozónak, gyárosnak és bármely építőiparosnak. — Az előttünk fekvő, izléssel kiállított munka, melynek két harmadát a *Fogl* *Emil* budapesti építőmester által írt „Gyakorlati Építőmester” foglalja el 224, a szöveg közé-nyomott ábrával segíti elő, az amugy is világosan megírt tartalom — megértését. Nemcsak hézagot pótló, de igazi szükséglet képező munka, a milyen eddig a magyar könyvpiacra nem jelent meg. — Ezen kívül van még benne számos olyan adat, melynek megszerzése magán-embernek majdnem lehetetlen, ilyen az ország összes vízszabályozó és vízhasználati társulatainak jegyzéke, az összes budapesti és jelentősebb vidéki építő vállalkozók czimtára, a vasutépítő vállalkozók jegyzéke, a magy. mérnök- és építész-egylet elszámoló szabályzata, műszaki czimtár, megbízható beszerzési forrás az építőipar terén s sok más egyéb. A mintegy 300 oldalra terjedő munka ára 2 frt; megszerezhető a „Vállalkozók Lapja” kiadóhivatalától Budapest, IV., Kigyó-utca 3.

\* **Ecce homo.** *Bársony* *István* legújabb kötete.

Az újabb elbeszélő irodalom egyik legkimagaslóbb alakja *Bársony* *István*. Az ember bizonyos megnyugvással, jóleső érzéssel veszi kezébe az ő könyveit, mert biztos benne, hogy valami jót fog olvasni, olyant, a mi lelkének igaz gyönyörűséget szerez.

*Bársony* *István* tele van költészettel, ragyogó, tiszta, szívhez szóló poezissal. Pedig naturalista ő is, de a szó igazi, nemes értelmében. Nem keresi raffinált leioményességgel a vért ingerlő naturalizmust, hanem tiszta szemmel, tiszta kézzel rajzol, egyszerűen, őszintén természetesen.

A természetnek mesteri rajzolója ő: a hangulatképek, természetleírásoknak oly szingazdag, oly élethű, oly friss, üde képeit festi meg, hogy szinte kiáradni érezzük belőlük az erdei levegőt, a rétek és mezők illatát.

Azonban mint elbeszélő is a legkiválóbbak közé tartozik.

Ebben a kötetében tizenhat elbeszélés van, melyek nemcsak a természet, hanem az emberek, az emberi indulatoknak és szenvedélyeknek a megfigyeléséről tesznek tanúságot.

Mily kitűnő emberismeret, életmegfigyelés nyilatkozik meg például az *Ecce* *homo*-ban. A gyöngye és az erős ember művészi lelkirajza alig néhány lapon.

A *Berei* *Jani* születésnapjában a régi magyar virtust mutatja be.

Hangulatos, meleg, közvetlen képe: *Kint* a réten. Az egyszerű becsületes, tiszta erkölcsű bojtár és az ő mátkája, ez a két tőzgyökeres magyar alak a kikhez iskolába járhatnának az enervált, fin de siecle emberek, ép, egészséges gondolkozást, becsületet tanulni.

Mind a tizenhat elbeszélést külön-külön föl kellene említenünk, ha érdeme szerint akarnók méltányolni.

A kötet, mint az *Egyetem* *Regénytár* XII. 9. kötete jelent meg. — Ára igen csinosan bekötve 50 kr. — Kiadja *Singer* és *Wolfner*.

## CSARNOK.

### Tavaszkisasszony.

— Németből. —

Fordította: *Juhász* *Sándor*.

(Folytatás.)

*Péter* aztán sokáig ott maradt nála. Teát itatott véle s aggódva hallgatta sürű, száraz köhögését. Nem igen beszélt hozzá, mert félt, hogy majd fárasztja a beszéd által, ámbar az annyira bátor s azon hitében, hogy pár nap alatt meggyógyul, olyan elbizakodott volt, hogy szinte maga is elhitte s csendesen elesitultak aggodalmái. Hátha *Senüné* jóslata csak jóslat marad! Hiszen ha valaki haldoklik, nem lehet olyan jókedvű, vidám, mint a *Tavaszkisasszony*.

Azonban napok teltek, napok multak, de a fiatal leányka állapota nem fordult se jobbra, se balra. Nem szenvedett nagyon sokat, csak köhögési rohamai voltak néha-néha. Vidám jó kedvű volt. Örömmel nézte a játszói áprilisi napsugárt, mely csalfa fényével mindig ott incselkedett halvány arcán s boldog volt, mikor *Péter* minden reggel elhozta neki az üde ibolyacsokrot.

Most már nem is titkolta *Péter*, hogy mennyire szereti *Lüszit*. Mindent meg tett érte, mint régen az is ő érette s barátai is mindig a tisztelet és becsület hangján kérdezősködtek róla. *Péter* álmódzó tekintetéből és zavart feleleteiből csakhamar észrevették, hogy szereti *Lüszit*, de ezt igen — természetesen találták. Egyszer valamelyik barátja előtt véletlenül ezek a szavak csusztak ki ajkán: Majd ha összekelünk . . . s ő barátja megfogta a kezét, de elfordult könyes szemével, mert jól tudta, hogy ez a házasság nem történhetik meg soha.

— Kedves *Lüszim*, — szól *Péter* pár nap mulva. Vallomásra már nem volt szükségük, mindketten tudták: összekelnek, ha majd a *Tavaszkisasszony* felgyógyul, meg erősödik s egészen boleszoktak abba gondolatba, hogy szeretik egymást. — Kedvesem, egy barátom nemsokára meglátogatja magácskát. Ismeri őt. *Zsermén*, aki engem is

gyógyított. Nagyon jó fiu, csak egy kicsit — durva a modora.

— De én nem vagyok olyan nagy beteg, hogy orvosra volna szükségem, szólt ijedt arccal a kis Tavasz. — Angliában is sokszor voltam úgy, egy kissé kellemetlen ugyan, de hamar elmúlik s aztán az ember ügyet se vet rá többet.

— Ép azért van szükségünk okos orvosnak a véleményére kedves Lüszi, hogy minél előbb elmúljon a betegség s aztán eljárhassunk sétálni ki a mezőre s suttogva beszélgethessünk majd boldogan arról az időről, amelyben nőnnék szólíthatom magát. — Nem azért, mintha nagy betegnek tartanám, ob, nem! — hiszen már megevett egy egész — borjuszéletet s ez jó jel.

— Meg biz én, estére másikat is megesszem s majd meglátja milyen jó étvágyam lesz. — De hátha épen akarja, — csak jöjjön Zsermén ur, legalább akkor majd magát is megnyugtatja.

Zsermén ur — itt jegyezzük meg — kórházi orvos volt s itt bizony nem valami gyöngéd kezelési ügyességet tanult, külsejében volt valami megszokott durvaság, a betegeket rendszeren úgy tekintette, mint valami érdekes kísérleti anyagot.

Lüsziivel több ízben találkozott Péter ágyánál s ebből következtetett is valamit, de nem botránykozott meg rajta. — Megvizsgálta a leányt s úgy nézett rá, mintha az nem is volna beteg közben beszélgetett, tréfálkozott is vele, sőt nevetésre is ingerelte, úgy hogy Lüszi most már teljesen meg volt győződve a felől, hogy nincs valami nagyobb baja. Megkérdezte, nem foghatna e gyorsan, rövid idő múlva munkába.

— Dehogy nem! Csak egy kis erősítésre van még szüksége, majd beszélék róla Péterrel.

Bement hozzá.

— Nos? — kérdezte Péter.

— Szeretőd? — szólt a másik kiméltlenül.

— Uram, teremtőm! Dehogy! — méltatlankodott Péter.

(Folyt. köv.)

## Közgazdaság.

### Az agrár-szocializmus.

Irta: Dr. Takácsy Sándor.

(Folytatás)

Minden intézkedés és rendszabály, mely a munkásnép javára céloz, üdvös eredményre csak úgy vezethet, ha azt a nép magabizalommal fogadhatja. Hogy lehessen pedig ez, míg a szocialista sajtó és annak a pártnak vándor apostolai büntetlenül szitják az oszálygyüleletet, gyanítják a kormányt s megtagadják a vallást, a hazairánti kötelességet!

Nem lenne mellőzhető, és ezt jól figyeljük meg, az állam rendőri hatalmának beavatkozása akkor sem, ha a mezői munkások, hódolva a budapesti központ által hozzájuk intézett felszólításnak, az előzetesen már megkötött szerződések ellenére munkába beállani nem akarnának. Bár hol lehet talán védeni a sztrájk jogosságát, de a mezőgazdaságnál, a hol pl. a 3—4 napig tartó sztrájk a munkaadó egész évi jövedelmét megsemmisítheti, — itt az meg nem engedhető. Pedig a központi szocialisták éppen arra izgatnak, hogy a vidéki munkások aratási szerződéseiket tekinteten kívül hagyva az aratáskor sztrájkoljanak. Ha ez másképp nem lehet, annak idején rendőri intézkedéssel kell megakadályozni, mert egy aratási munka beszüntetése nemesak az egyesnek kára, de a nemzeti jövedelem és vagyon csorbulása is.

A munkások panaszoják az „uzsorrát“ és a „robotot“. Noss tehát, midakét panasz teljezen alaptalan. Amit ők uzsorának neveznek, nincs meg az uzsora jellege, s a mit robotnak neveznek nincs robot jellege. Mindkettő csak folyománya annak, hogy a parasztság nem szeret tiszta alkut kötni. Akár a maga számára, akár a munkaadó részére szeret az alku lényegén kívül szolgálmány kikötni; ilyenek sok tekintetben a részes munkánál kikötött konvensziók, pálinka, ráadás; ilyen a rozsnak cséplővel való cséplésénél és zsupesinálásnál az ugynevezett „ebédreisz“ és sok más hasonló kikötés. Ezeknek egészen megfelelő természetű az, amit uzsorának neveznek, s ami nem egyéb, mint hogy a föld intenzivebb, költségesebb kezelése folytán a birtokos nem akarja többé a régi harmados tengeri művelést fenntartani a munkás pedig a régi szokáshoz ragaszkodik s inkább kerülő uton: csirke, egy-két frt napszám, seprő s mindenféle más dolgot ad ráadásul holdanként a tengeri földre, csak hogy az elnevezésileg harmadzs maradjon. — Ezen ráadásokat keresztelték el uzsorának. Rövid időn pedig, ha a termés hozamok növekedése oly foku lesz tovább is, mint volt a mult évtizedben, sem uzsorával, sem anélkül harmados tengeri művelés nem lesz többé, mert a kapáló gépek tökéletesítése folytán már ma is az intanzivebb gazdaságok, ha csak lehet, áttérnek a tengeri házilagos kezelésére. Ha a mai eszközökkel megmivelt és megtrágyázott 30—40 százalékkal nagyobb termést ígérő földet a birtokos tisztán harmados művelésbe adni nem akarja, ha a maga földjéért most többet kíván mint a tisztán buza, kukoricza vetés-törzés idejében ez természetes és méltánynys is és azért e jogos igény uzsorának nem nevezhető.

Hasonló természetű a robot, az egy-két napszám, melyre az arató a szerződés megkötésekor kötelezi magát s melynek fejében a munkaadótól az aratási szerződés megkötésekor, tehát decemberben, 8—12 frt kmát nélküli s bizony veszélyeztetett előleget kap az aratás utáni időre. Olyanról mint Pulszky tett említést, hogy 60 napi napszám köttetett volna ki sohasem hallottam. Az ő állítása minden bizonynyal félreértésen alapult.

Ezekből kitűnik, hogy sem az ugynevezett uzsora, sem a robot azon természettel melyet ezen kifejezés fogalmához fűzni kellene, nem bir, hogy sem egyik, sem másik nem visszaélés a birtokos részéről, csak egyszerű „uzus“ mint ahogy uzus a sertés vételénél a 4% reáadás, lóvételnél a kötőfék pénz, ökor eladásnál 5% vagy 10% levonás, ahelyett, hogy az ár egyenesen, tisztán szabotnék meg. Nem mondom, hogy helyes szokások, de sem uzsora, sem robot jellegük nincs.

Azok közül, kik a képviselőházban az agrár-szocializmusról beszéltek, többen, ha nem csalódom Károlyi Sándor gróf is — azt állították, hogy a gabonaárak és nyers termények áresökkenése a munkások életviszonyára nagy befolyást gyakoroltak s befolyásuk a munkás elem elégedetlenségét terjesztette s annak jogosult okául szolgált.

Nos tehát, ezt így elfogni nem szabad és nem lehet. Nem lehet, mert ha el kell is ismerni, hogy a gabona áresökkenés kárt okozott az uradalmi és évi gabonajárandóságából valami csekélyet megtakarítani és eladni birt, mégis kétségtelen, hogy a többi részes munkás több természetbeli járandóságra, mint a mennyi a saját fogyasztásra beszerzett gabona árának változása pedig a munkásnak kárt nem okozhat. Ha valami hátrányára szolgált, úgy az a sertésvesz-és az azzal beállott tengeri áresökkenés volt,

mert a harmados művelésben szerzett tengeriből vagy sertést hizlalt, vagy azt természetben értékesítette. Most sem sertése, sem tengerijének ára nincsen.

(Folyt. köv.)

## Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részv. társaság“ közlése. 1897. márcz. hó 23-án.

### Allamadósság:

Magyar aranyjáradék 4%.	—	122.75	122.25
" vasuti beruházásiköt. 4%.	—	122.25	123.25
" koronajáradék 4%.	—	99.—	99.50
" regále vált. köt. 4%.	—	100.25	101.25
Osztrák aranyjáradék 4%.	—	122.50	123.—
Egységes államkötvény 4%.	—	101.—	101.50
Tisza-szegedi 4%.	—	141.—	142.—

### Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	394.75	395.25
Osztrák hitelbank részvény	—	357.80	358.—
Magyaripar-és keresk. bank. r.	—	102.—	102.50

### Sorsjegyek:

Magyarjelzalogbank 4%.	—	122.—	123.—
" 3-os	—	103.—	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%.	—	116.50	117.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy	—	10.60	11.10
Osztrák "	—	20.—	20.50
Olasz "	—	12.—	12.50
Bazilika sorsjegy	—	7.—	7.50
Jó-sziv "	—	4.10	4.50

### Pénznemek:

Cs. és kir. arany	—	—	5.65	5.72
20 márkás arany	—	—	11.74	11.78
20 frankos arany	—	—	9.51	9.55
1 Sovereigns	—	—	11.97	12.01
Debr. I-só tkptr. 4%.	—	—	99.—	99.50

## Ingatlanok forgalma.

A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál. —

1. Török Péterné Nagy Sára halápi kaszállóját megveszik Csonka István és neje Tóth Erzsébet 716 frtért. (2831/97.)
2. Bence Jánosné Kiss Zsuzsanna megveszi Szabó József és neje Bencsik Lidia 3288 sorszámú házukat 1300 frtért. (284/97.)
3. Pap István csapó-kerti szőlőjének felerészét elajándékozta neje szült. Bucsei Juliánna 200 frt. becsértékben. (2886/97.)
4. Csonka Terézia Ganovszky Lajosné Csonka Juliánna, Csonka Jozefa és Csonka Karolina 300□-öl területű tóczós-kerti szőlőjüket megveszik Korandán István és neje Tóth Juliánna 464 frt 87 krért. (2892/97 kr.)
5. Özv. Horváth Gáborné Szabados Zsuzsanna megveszi Faragó István és neje Kovács Juliánna ujosztású földjeiket 1150 frtért. (2901/97.)
6. Özv. Varjas Sándorné és Varjas Juliánna 2385 sorszámú házukat megveszik Keszei Gábor és neje Hevesi Erzsébet 600 frtért. (2902/97.)
7. Nagy Sándor és neje Fazekas Sára ujosztású szántó földjeiket eladják Fülöp József és neje Matkó Mária 4000 frtért. (2959/97.)
8. Perlman Ignácné tóczós-kerti szőlőjének 300□-öl területű részét megveszik, Harangi József és neje Vértesi Zsuzsanna 250 frtért (2969/97.)

## Szerkesztői posta.

- Sz. B. E.** (Debreczen.) Szives közleményét köszönjük. A napokban sorát kerijük.
- Z. V.** (Debreczen.) A szerkesztőnek joga van a versek fésüléséhez. Ha ön e jogot nem akarja elismerni, nem közöljük versét.
- R. I.** (Hadhaz.) Köszönet!
- P. S.** (Debreczen.) Nagyon hálásak tudnánk lenni, ha nem írna lapunk számára egy betűt sem.
- G. L.** (Böszörmény.) Közleményét lapunk mai számában találja meg. A tegnapiól térszűke miatt maradt ki.

